

Rada
Európskej únie

V Bruseli 21. decembra 2022
(OR. en)

16295/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0421(NLE)**

**FISC 270
ECOFIN 1368**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	15. decembra 2022
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 727 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ, pokiaľ ide o predĺženie platnosti povolenia pre Rumunsko naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 727 final.

Príloha: COM(2022) 727 final

V Bruseli 15. 12. 2022
COM(2022) 727 final

2022/0421 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ, pokiaľ ide o predĺženie platnosti povolenia pre Rumunsko naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. apríla 2022, Rumunská republika (ďalej len „Rumunsko“) požiadala o povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH, ktorým sa určuje osoba povinná platiť DPH. Listom zaevidovaným 28. júna 2022 Komisia požiadala o ďalšie informácie týkajúce sa žiadosti Rumunska, ktoré poskytlo svoju odpoveď listom zaevidovaným 22. augusta 2022.

Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala o žiadosti predloženej Rumunskom všetky členské štáty okrem Španielska 1. septembra 2022 a Španielsko informovala 2. septembra 2022. Listom z 5. septembra 2022 Komisia oznámila Rumunsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 193 smernice o DPH sa stanovuje všeobecné pravidlo, že DPH je obvykle povinná platiť zdaniteľná osoba dodávajúca tovar alebo poskytujúca služby.

Podľa článku 395 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ak ich na to Rada oprávnila.

Rumunsko v roku 2009 požiadalo o výnimku s cieľom získať povolenie uplatňovať mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, okrem iného na dodávky produktov z dreva. V rámci tohto postupu sa povinnou platiť DPH stáva zdaniteľná osoba, ktorej sa tovar dodáva. Tieto produkty z dreva konkrétnejšie zahŕňajú drevo na pni, guľatinu alebo naštiepané drevo na opracovanie, palivové drevo, výrobky z dreva, ako aj hranoly alebo odrezky a neopracované drevo, opracované alebo polospracované drevo.

Odchyľujúce sa opatrenie pre Rumunsko bolo pôvodne poskytnuté vykonávacím rozhodnutím Rady 2010/583/EÚ² do 31. decembra 2013, a pokiaľ ide o produkty z dreva, následne bola jeho platnosť predĺžená vykonávacím rozhodnutím Rady 2013/676/EÚ³ do 31. decembra

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady 2010/583/EÚ z 27. septembra 2010, ktorým sa Rumunsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 256, 30.9.2010, s. 27).

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady 2013/676/EÚ z 15. novembra 2013, ktorým sa Rumunsku povoľuje naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 316, 27.11.2013, s. 31).

2016, vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2016/1206⁴ do 31. decembra 2019 a vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/1593⁵ do 31. decembra 2022.

Rumunsko teraz opäť žiada o predĺženie platnosti výnimky týkajúcej sa uplatňovania mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti pri dodaniach týchto produktov z dreva.

Na základe správy, ktorú poskytlo Rumunsko, predloženej spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti opatrenia, určenie príjemcu za osobu povinnú zaplatiť DPH pri dodaniach uvedených produktov z dreva umožňovalo predchádzať daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam v tomto odvetví, ktoré sa vyznačuje veľkým počtom malých ďalších predajcov a sprostredkovateľov, ktorí sú preukázateľne ťažko kontrolovateľní.

Výnimky sa všeobecne udeľujú na obmedzený čas, aby sa umožnilo posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné, ako aj s cieľom poskytnúť členským štátom čas zaviesť iné tradičné opatrenia na boj proti príslušnému problému, kým neuplynie platnosť odchyľujúceho sa opatrenia. Výnimka, ktorá umožňuje využitie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, sa povoľuje iba výnimočne pre konkrétne oblasti, v ktorých sa vyskytujú podvody, a predstavuje krajné opatrenie.

Rumunsko vysvetlilo, že v tejto súvislosti sa vykonali kroky s cieľom zaviesť do vnútroštátnych právnych predpisov tradičné opatrenia na boj proti podvodom v oblasti DPH a predchádzanie ich ďalšiemu šíreniu v drevárskom odvetví, ako sú projekty digitalizácie (RO e-Factura), prepojenie fiškálnych registračných pokladníc, štandardný súbor daňovej kontroly SAF-T, monitorovanie nákupu a dodávok a systém RO e-Transport (monitorovanie prepravy na vnútroštátnom území).

Vzhľadom na to, že vykonávanie týchto opatrení je stále v počiatkovej fáze, Rumunsko sa domnieva, že na zachovanie klesajúceho trendu v oblasti daňových únikov v drevárskom odvetví je potrebné naďalej uplatňovať prenesenie daňovej povinnosti v tomto odvetví aj po 1. januári 2023.

Predĺženie platnosti na ďalšie obmedzené obdobie sa preto javí opodstatnené, keďže sa zdá, že toto opatrenie zatiaľ nemalo nepriaznivý vplyv na podvody na maloobchodnej úrovni, v iných odvetviach ani v iných členských štátoch. Vzhľadom na to, že právna ani faktická situácia sa nezmenila, navrhuje sa, aby sa odchyľujúce sa opatrenie predĺžilo, čo Rumunsku umožní, aby ho naďalej uplatňovalo do 31. decembra 2025.

Do uplynutia platnosti tejto výnimky by preto Rumunsko malo v plnej viere vykonávať uvedené tradičné opatrenia na boj proti podvodom v oblasti DPH a predchádzanie ďalšiemu šíreniu podvodov v drevárskom odvetví. V dôsledku toho by už ďalšia výnimka z článku 193 smernice 2006/112/ES v súvislosti s uvedenými dodávkami nemala byť potrebná.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s článkom 193 smernice o DPH boli udelené iným členským štátom, a to Portugalsku⁶, Litve⁷ a Lotyšsku⁸.

⁴ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/1206 z 18. júla 2016, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ, ktorým sa Rumunsku povoľuje naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 198, 23.7.2016, s. 47).

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/1593 z 24. septembra 2019, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ, ktorým sa Rumunsku povoľuje naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 69 – 70).

⁶ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/1592 z 24. septembra 2019, ktorým sa Portugalsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 67 – 68).

Navrhované opatrenie je preto v súlade s existujúcimi ustanoveniami smernice o DPH.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu.

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných ustanovení o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Rumunsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Posúdenie vplyvu**

Jeden z najčastejších typov podvodov sa vykonáva tak, že do obchodného reťazca s drevom a produktmi z dreva sa zapoja spoločnosti, ktoré vyberú DPH, neodvedú ju do štátneho rozpočtu a následne zmiznú. Ich klienti potom pri uplatňovaní svojho práva na odpočet DPH žiadajú o vrátenie súm, ktoré nikdy neboli odvedené do štátneho rozpočtu.

Produkty z dreva predstavujú najväčší podiel lesného hospodárstva Rumunska. Na konci roka 2020 predstavoval rumunský štátny les 6 604 200 ha, t. j. 27,66 % celkovej rozlohy krajiny.

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1920 zo 4. decembra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2010/99/EÚ, ktorým sa Litovskej republike povoľuje predĺžiť uplatňovanie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 311, 7.12.2018, s. 34 – 35).

⁸ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/81 z 18. januára 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1008/EÚ, ktorým sa Lotyšskej republike povoľuje predĺžiť uplatňovanie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 13, 20.1.2022, s. 49 – 50).

Prenesenie daňovej povinnosti, požadované osobitné opatrenie, sa uplatňuje len na transakcie medzi zdaniteľnými osobami zaregistrovanými na účely DPH v Rumunsku. Zdaniteľné osoby v iných členských štátoch by mohli byť ovplyvnené mechanizmom prenesenia daňovej povinnosti, iba ak majú povinnosť zaregistrovať sa na účely DPH v Rumunsku. V takýchto prípadoch by sa na ne vzťahovali rovnaké pravidlá týkajúce sa DPH ako na rumunské subjekty.

Mechanizmom prenesenia daňovej povinnosti sa znížilo riziko vrátenia súm, ktoré do štátneho rozpočtu nikdy neboli odvedené z dôvodu kolotočového podvodu.

K ďalším pozitívnym účinkom prenesenia daňovej povinnosti patria:

- zvýšenie konkurencieschopnosti medzi výrobcami, aby sa zabránilo deformáciám spôsobeným subjektmi pôsobiacimi na čiernom trhu,
- výrazné obmedzenie tieňového hospodárstva v danej oblasti, čo vedie k zvýšeniu príjmov štátneho rozpočtu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a priemerné zvýšenie sumy DPH stanovenej na daňovníka o 46 077 RON sa Rumunsko domnieva, že uplatňovanie prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodaniami dreva a produktmi z dreva dosiahlo svoje ciele v oblasti boja proti podvodom s DPH a predchádzania ich šíreniu.

Hoci Rumunsko dosiahlo v boji proti podvodom pozitívne výsledky uplatňovaním prenesenia daňovej povinnosti v tomto odvetví, tento jav stále existuje, hoci v menšom rozsahu⁹.

Predĺženie platnosti tohto opatrenia nebude mať nepriaznivý vplyv na celkovú výšku príjmov z DPH vybraných na stupni konečnej spotreby, a preto nepriaznivo neovplyvní vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený.

⁹ Podľa medziročného prehľadu daňových kontrol vykonaných v prípade daňovníkov s kódom NACE „produkty z dreva“ v rokoch 2018 – 2021 sa počet prípadov podvodov znížil, ako uvádza Rumunsko vo svojej žiadosti.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ, pokiaľ ide o predĺženie platnosti povolenia pre Rumunsko naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1,

keďže:

- (1) Podľa článku 193 smernice 2006/112/ES daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vo všeobecnosti platí zdaniteľná osoba, ktorá uskutočňuje dodanie tovaru alebo poskytovanie služieb.
- (2) Vykonávacími rozhodnutiami Rady 2010/583/EÚ² a 2013/676/EÚ³ sa Rumunsku povolilo uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES (ďalej len „osobitné opatrenie“), ktorým sa ako osoba povinná zaplatiť DPH pri dodaniach produktov z dreva zdaniteľnými osobami určuje zdaniteľná osoba, ktorej sa uvedené produkty dodávajú. Platnosť povolenia udeleného vykonávacím rozhodnutím 2013/676/EÚ sa predĺžila do 31. decembra 2022.
- (3) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 11. apríla 2022, Rumunsko požiadalo o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie, ktoré bolo povolené vykonávacím rozhodnutím 2013/676/EÚ, po 31. decembri 2022. Listom z 28. júna 2022 Komisia požiadala o ďalšie informácie týkajúce sa žiadosti Rumunska. Rumunsko poskytlo svoju odpoveď listom, ktorý Komisia zaevidovala 22. augusta 2022.
- (4) Listom z 1. septembra 2022 Komisia podľa článku 395 ods. 2 druhého pododseku smernice 2006/112/ES postúpila žiadosť Rumunska ostatným členským štátom okrem Španielska. Listom z 2. septembra 2022 Komisia postúpila uvedenú žiadosť Španielsku. Listom z 5. septembra 2022 Komisia oznámila Rumunsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady 2010/583/EÚ z 27. septembra 2010, ktorým sa Rumunsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 256, 30.9.2010, s. 27).

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady 2013/676/EÚ z 15. novembra 2013, ktorým sa Rumunsku povoľuje naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 316, 27.11.2013, s. 31).

- (5) Podľa informácií poskytnutých Rumunskom v jeho žiadosti sa skutkový stav, ktorým sa odôvodňovalo uplatňovanie osobitného opatrenia, nezmenil. Z analýzy predloženej rumunskými orgánmi navyše vyplýva, že osobitné opatrenie sa ukázalo ako účinné pri znižovaní daňových únikov. Okrem toho osobitné opatrenie nemá žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.
- (6) Osobitné opatrenie je primerané sledovaným cieľom, keďže sa obmedzuje na veľmi špecifické operácie v odvetví, ktoré spôsobuje značné problémy, pokiaľ ide o daňové úniky a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam. Okrem toho pokračujúce uplatňovanie opatrenia by nemalo nepriaznivý vplyv na predchádzanie podvodom na maloobchodnej úrovni, v iných odvetviach ani v iných členských štátoch.
- (7) Vo všeobecnosti sa výnimky povoľujú na obmedzené obdobie tak, aby sa dalo posúdiť, či sú osobitné opatrenia primerané a účinné. Výnimky poskytujú členským štátom čas, aby do uplynutia platnosti odchyľujúceho sa opatrenia na vnútroštátnej úrovni zaviedli iné tradičné opatrenia na monitorovanie pohybu materiálov, platby DPH a dodržiavania predpisov zdaniteľnými osobami, ktoré by mali riešiť daný problém, čím by sa stalo predĺženie povolenia nepotrebným. Výnimka, ktorá umožňuje využitie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, sa povoľuje iba výnimočne pre konkrétne oblasti, v ktorých sa vyskytujú podvody, a predstavuje krajné riešenie. Rumunsko by preto pred uplynutím predĺženej platnosti povolenia podľa tohto vykonávacieho rozhodnutia malo zaviesť iné tradičné opatrenia na boj proti podvodom v oblasti DPH a predchádzanie týmto podvodom na trhu s drevom, aby ďalšie predĺženie osobitného opatrenia už nebolo potrebné.
- (8) Povolenie uvedené vo vykonávacom rozhodnutí 2013/676/EÚ je preto vhodné predĺžiť. Predĺženie platnosti povolenia pre Rumunsko by malo byť časovo obmedzené, aby bolo možné vyhodnotiť účinnosť a primeranosť osobitného opatrenia.
- (9) Vykonávacie rozhodnutie 2013/676/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V článku 1 vykonávacieho rozhodnutia 2013/676/EÚ sa dátum „31. decembra 2022“ nahrádza dátumom „31. decembra 2025“.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*